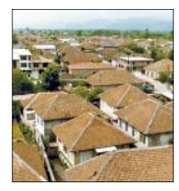

بام‌های سفالین آستارا در خطر نابودی

آستارا در قلب تالش، بین رشته‌کوه‌های سر به فلک‌کشیده و دریای خزر در شمال استان گیلان قرار گرفته؛ در کوچه پس کوچه‌های آستارا که قدم بزنید، متوجه سقف سفالی خانه‌های آن می‌شوید؛ همین اتفاق باعث شده به آستارا لقب شهر بام‌های سفالی را بدهند؛ اما این طور که از شواهد پیداست، این بام‌های سفالی حال و روز خوبی ندارند و ما از قول فرماندار بندر مرزی آستارا برای شما می‌نویسیم که معماری قدیمی شهرستان و بام‌های سفالین در خطر نابودی و در حال منسوخ شدن است و باید چاره‌ای برای آن اندیشیده شود. حسن رستم زاد با اعلام این خبر گفته: مرمت بافت‌های فرسوده، رفع معضل ترافیکی، ایجاد المان‌های جدید متناسب با توسعه شهر، افزایش سرانه فضای سبز و بهسازی کوچه‌ها و خیابان‌ها از مواردی است که باید مدنظر شهرداران آستارا و لوندویل قرار بگیرد. او البته تاکید کرده: مرمت و بازسازی بافت‌های فرسوده نیازمند همکاری همه دستگاه‌هاست و همه باید برای آن برنامه داشته باشند./ایسنا

خبر

آبگرمکن خورشیدی در روستاهای اورامانات

این نوید روزهای خوب برای جنگل‌های اورامانات است؛ پهنه‌ای سبز در دل کوه‌های کردستان که حالا عمر بیشتری برایش می‌توان متصور شد. به گزارش جام جم کارشناس حفاظت و حمایت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمانشاه در این‌باره با اشاره به نصب و راه اندازی ۲۳۰ دستگاه آبگرمکن خورشیدی در روستاهای جنگلی اورامانات، از اجرای طرح جایگزینی انرژی‌های جدید در این منطقه با هدف نگهداری از طبیعت خبر داد. الهه محمدی گفت: طبق برآورد تخمینی با توجه به مصرف متوسط سوخت هر خانوار روستایی برای گرم کردن آب و استحمام، سالانه از قطع حدود ۳۵۰ درخت جلوگیری می‌شود و همچنین حداقل هزینه خرید یک کپسول در ماه برای خانواده‌های روستایی کاهش می‌یابد.

این کارشناس حفاظت و حمایت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری با اشاره به این‌که انرژی خورشید پاک، ارزان، بی‌پایان و قابل ذخیره است، افزود: در مناطق جنگلی فاقد لوله‌کشی گاز که همواره وابستگی به جنگل برای تأمین سوخت و گرم کردن آب وجود دارد، استفاده از انرژی خورشیدی می‌تواند سهم مهمی در کاهش قطع جنگل یا کاهش هزینه‌های تهیه سوخت برای گرم کردن آب داشته باشد.

محمدی ادامه داد: در اجرای طرح تغییر الگوی مصرف سوخت اداره حفاظت و حمایت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان کرمانشاه در قالب قراردادهای اجرایی مطابق با سیاست‌های دفتر فنی حفاظت و حمایت، موفق به نصب و راه‌اندازی ۲۳۰ دستگاه آبگرمکن خورشیدی در روستاهای جنگلی شهرستان‌های ثلاث، جوانرود و دالاهو شده است.

گودالی به عمق ۱۲۰ متر در ایج استهبان

پیشروی فروچاله‌ها به سمت بقایای شهر باستانی دارابگرد ادامه دارد! آیا اتفاق عجیبی در حال وقوع است؟

وقتی زمین دهان باز می‌کند

محمد جلالی

ایران

در لابه‌لای زوزه هراس‌انگیز گرگ‌ها و رم کردن و بی‌تابی دام‌ها در طویله‌ها، صداهای عجیب و دلهره‌آور دیگری خواب از چشمانمان ربوده بود؛ صداهایی غریب مثل خرد شدن درختان، خراب شدن دیوارهای کاهگلی بزرگ یا حرکت و جابه جایی چیزی که قابل لمس و دیدن نبود، اما بسیار آزاردهنده و نگران‌کننده بود؛ صداهایی ریز در عین حال عظیم از فروریختن و خورده شدن چیزی؛ صداهایی که شب‌ها در آرامش دشت و روستا به سراغمان می‌آمد و برای ماه‌ها خواب از چشممان ربوده بود....

برخی از اهالی می‌گفتند شاید حیوانی درنده و بزرگ در همین حوالی است و شبها سروصدا به راه می‌اندازد، همین حدس و گمان‌ها باعث شد تا مدتی شب‌ها در باغ‌های انار بیدار بمانیم، اما هیچ حیوان عجیب و درنده‌ای در کار نبود. مادرم پیرزنی قدیمی است و می‌گفت سر و صدای جنیان؛ به قول خودش «از ما بهترون» و همین امروز و فرداست که به روستا حمله کنند.... همه در هول و ولا بودند که چه عاقبت شومی در انتظار روستاست، که یک روز صبح، امرا...؛ چوپان روستا با عجله و نگرانی به روستا بازگشت و گفت که زمین نزدیک ده دهان بازکرده؛ به چه بزرگی...!

اهالی از کوچک و بزرگ، پیر و جوان خود را به بیرون ده رساندند و آنچه دیدیم گودالی بسیار بزرگ با عمق ۱۲۰ متر بود؛ گودالی که معلوم بود از خالی شدن و فروریختن طبقات زیر زمین شکل گرفته و با هر بار فروریزی بخشی از آن، صدایی عظیم و عجیب ایجاد می‌شده و به گوشمان می‌رسیده...

آنچه تعریف کردیم، رویا و قصه‌ای از قصه‌های هزار و یک شب نیست؛ حکایتی است کاملا واقعی که در سال ۱۳۹۴ در روستای ایج استهبان استان فارس رخ داده و محمد زارع ساکن روستا برایمان تعریف می‌کند.

زارع به خبرنگار جام جم می‌گوید که ایجاد این گودال عظیم و ترسناک که بیشتر شبیه چاله‌های ایجاد شده توسط شهاب سنگ‌های بزرگ آسمانی است، نه تنها برای ما نگران‌کننده بود، که تا مدت‌ها مسؤولان استانی را هم به ایج می‌کشاند. مدام می‌آمدند عکس می‌گرفتند و صحبت می‌کردند و آخرِ کار هم گفتند: حفر چاه‌های آب بسیار زیاد در این دشت باعث شده زیرِ زمین خالی و این گودال ایجاد شود.

چاله‌هایی که از زمین روییده‌اند

این حکایت تلخ فقط مربوط به روستای ایج نیست؛ صدها روستا در استان فارس حالا در کنار همین فروچاله‌های بزرگ و کوچک زندگی می‌کنند؛ چاله‌هایی که هر روز دهان‌شان بزرگ‌تر می‌شوند و حریص‌تر برای بلیعدن روستاها، جاده‌های کنار روستا و آثار تاریخی و باستانی دشت‌های فارس که تعدادشان هم کم نیست.

حالا دیگر فقط غم خشکسالی و بی‌آبی مردم فارس را نگران نکرده؛ پیامد این بی‌آبی‌ها و تلاش برای حفر چاه بیشتر و خالی شدن دل زمین و نشست و پایین رفتن خاک هم به غصه آنها افزوده است، البته هراس این سرنوشت شوم بیشتر به دل کسانی افتاده که این چاله‌ها را به چشم دیده‌اند و نزدیک شدن آنها به خانه و باغ و زمین کشاورزی‌شان را با تمام وجود حس کرده‌اند. میراث دوستانی که از حال و روز تخت جمشید و دارابگرد و... خبر دارند هم ترس به جان‌شان رخنه کرده، چراکه شکاف باریک و ممتد زمین که تا خود تخت جمشید خزیده و خود را به آن رسانده را دیده‌اند. شکافی که حالا شهر باستانی و گردِ دارابگرد را نشانه رفته است.

آمارهای تلخ

حکایت آمارها اما از این هم تلخ‌تر است؛ آمارهایی که می‌گویند استان فارس در دنیا رتبه نخست فرونشست را از آنِ خود کرده.

تا پیش از این، نشست سالانه زمین در نیومکزیکو به مقدار ۳۴ سانتی‌متر، بیشترین رقم ثبت شده در کره زمین در زمینه فرونشست را به خود اختصاص داده بود، ولی اکنون و طبق جدیدترین بررسی‌ها، استان فارس با نشستی سالانه به میزان ۵۶ سانتی‌متر، نیومکزیکو را از صدر بیشترین فرونشست‌ها به زیر کشانده و بر صدر نشسته است.

طهمورث یوسفی، مدیر مرکز زمین شناسی و اکتشافات معدنی جنوب کشور به جام جم می‌گوید: رخداد پدیده فرونشست زمین، استان فارس را به چهار شکل متأثر کرده که این اشکال شامل ایجاد گسیختگی و شکاف در سطح زمین، ایجاد فروچاله‌های متعدد، خودسوزی ضخامت‌های اولیه خاک و فرونشست به صورت جابه‌جایی قائم سطح زمین است.

محمدجواد بلورچی، مدیرکل دفتر بررسی مخاطرات زمین شناختی در سازمان زمین‌شناسی کشور هم می‌گوید: در برخی از مناطق شرقی استان فارس، از جمله نواحی اطراف شهرستان فسا، میزان نشست سالانه زمین به ۵۶ سانتی‌متر می‌رسد که ۲۰ سانتی‌متر بیشتر از استان تهران است.

بلورچی: در برخی از مناطق شرقی استان فارس، از جمله نواحی اطراف شهرستان فسا میزان نشست سالانه زمین به ۵۶ سانتی‌متر می‌رسد که ۲۰ سانتی‌متر بیشتر از استان تهران است

گودال ایج در استهبان بزرگ‌ترین فروچاله کشور

مدیر مرکز زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی جنوب کشور هم به فروچاله روستای ایج شهرستان استهبان اشاره می‌کند و می‌گوید: این گودال بزرگ‌ترین فروچاله کشور، به عمق نزدیک به ۱۲۰ متر است که در سال ۱۳۹۴ و در محدوده باغ‌های زراعی روستا ایجاد شد.

احمد علوی هم کارشناس زمین‌شناسی است و دراین باره به جام جم می‌گوید: بر اساس مطالعات صورت گرفته، نشست زمین در این استان در دشت‌های شیراز، دشت قره‌بلاغ، دشت قطرویه، دشت داراب، دشت کوار و دشت قیر و کارزین، در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار گرفته و چاله‌های این دشت‌ها به نسبت دشت‌های دیگر استان وضعیت بحرانی‌تری دارند و میزان نشست گاهی تا ۸ و ۱۵ سانتی‌متر در سال می‌رسد.

ما نگرانیم...

مدیر پایگاه جهانی تخت جمشید و پاسارگاد در مورد تأثیر فرونشست‌ها بر آثار تاریخی تخت جمشید، نقش رستم و پاسارگاد می‌گوید: ترک‌هایی در محوطه نقش رستم وجود دارد که مربوط به انقباض خاک به دلیل کاهش رطوبت زمین است.

به گفته وی، در دشت پارسه آثار ارزشمند و میراث جهانی مانند تخت جمشید و نقش رستم وجود دارد که البته به دلیل پیوستگی این دو اثر به کوه، نگرانی در خصوص بحران فرونشست و ترک‌های زمین و تأثیر آن بر این دو بنای جهانی کمتر است.

حمید فدایی می‌افزاید: در دشت مرودشت به جز تخت جمشید و نقش رستم ، هزاران بنا، محوطه و تپه‌های تاریخی و باستانی وجود دارد که نگرانی اصلی در خصوص تخریب این میراث ارزشمند و تأثیر فرونشست و ترک‌های زمین که بر اثر خشکسالی و برداشت بی‌رویه آب‌های زیرزمینی بروز می‌کند، وجود دارد.

فروچاله و علت ایجاد آن

یکی از مشکلات محیط زیستی ایران ایجاد فروچاله‌ها است که در آن زمین به یکباره فرو می‌ریزد و هم‌اکنون ۱۴ استان ایران با این پدیده زیست‌محیطی روبه‌رو شده‌اند.

مصرف روزافزون آب، استفاده سنتی آب در کشاورزی و آبیاری غرقابی، حفر چاه‌های مجاز و غیرمجاز در طول چند دهه گذشته، موجب کاهش و افت سطح منابع آب زیرزمینی و در پی آن نشست دشت‌ها و ایجاد فروچاله شده است.

تاکنون ۱۴ استان ایران شامل تهران، کرمان، یزد، اصفهان، خراسان رضوی، همدان، فارس، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، سمنان، البرز، قزوین، مرکزی، اردبیل و گلستان با پدیده فرونشست زمین مواجه شده‌اند.

ما که نگران نیستیم!

دشت مرودشت محل تمدن عظیم ایران باستان است و آثار فاخر جهانی مانند شهر پارسه، تخت گهر، پل، بقایای تاریخی ابنیه تاریخی و ساختار سنگی بسیار در زیر سطح و آثاری نیز بر روی زمین در این منطقه وجود دارد که برای حفاظت از این آثار در مقابل تهدید فرونشست زمین، مدیریتی جامع و جهادی، همکاری و تعامل همه نهادهای و سازمان‌های استانی (و کشوری) و مشارکت جدی مردم و کشاورزان و باغداران نیاز است. جالب است بدانید در دشت مرودشت و در حریم آثار باستانی هخامنشی، بیش از ۱۵ هزار حلقه چاه کشاورزی وجود دارد که بزرگ‌ترین عامل فرونشست‌ها و مهم‌ترین تهدید آثار باستانی و زندگی مردم محسوب می‌شود. با این همه اما رحیمی، استاندار فارس با رد هرگونه تهدید و مخاطره آثار باستانی فارس به جام جم می‌گوید: مهم‌ترین اثر باستانی استان، تخت جمشید است که پی آن از سنگ و بسیار محکم است؛ این بنا روی (رس) واقع نشده است که ما نگران تخریبش باشیم، ضمن این‌که فرونشست‌هایی در این قسمت وجود ندارد تا به این محوطه آسیبی وارد کند.

شهر باستانی دارابگرد محو می‌شود؟!

دیوار گِلی و گرد شهر «دارابگرد»، طولانی‌ترین و عریض‌ترین دیوار ۲۵۰۰ ساله دنیاست که اکنون به دلیل فرونشست زمین در داراب فارس، شکاف‌های گسترده‌ای در فاصله ۵۰ متری این شهر تاریخی به عمق دو متر ایجاد شده و درحال پیشروی است. پیشروی این شکاف هم به قدری است که هر آن ممکن است بقایای این شهر باستانی و هرآنچه کاوش نشده در لایه‌های زیر خاک، به یکباره تخریب و توسط زمین بلعیده شود.

هر چند داوود مرادی، مدیر اداره میراث فرهنگی شهرستان داراب در پاسخی کوتاه به ما می‌گوید: وضعیت ایجاد شده تهدیدی برای شهر باستانی دارابگرد نیست.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۴۹۴

جدول عادی

افقی: ۱) شک‌کننده - غارت، تاراج - اسب خالدار ۲) نقطه شروع مسابقه - نادانی - برخی از آن کره می‌گیرند! ۳) از جزایر ژاپن - یک‌شصتم دقیقه - پیشوندی معادل میلیون ۴) تعطیلی - سردرد شدید - حروف ادغام در زبان عربی ۵) نوعی گردنبند زنانه - این هنر در دوره قاجار وارد ایران شد ۶) یاری‌دهنده - طول - از درجات نظامی ۷) رمانی نوشته فهیمه رحیمی - پایتخت سریلانکا - مخفف اگر ۸) خاندان پیامبر(ص) - باجناق - ملکوتی ۹) عدد اول - از خواهران برونته - ایالتی در شرق آمریکا ۱۰) تبسم - گاوچران آمریکایی - خلق و خو ۱۱) نوعی اتومبیل - شهری در آلمان ۱۲) رب‌النوع آفتاب - تاج - لذت و خوشی ۱۳) از بین رفته - ساختگی - ملاقات ۱۴) جانشین او - درگذشته - گردآورنده سخنان امام علی(ع) در نهج‌البلاغه ۱۵) راه یافتن به داخل چیزی - نوعی اسلحه کمری - شماره.

عمودی: ۱) بنیانگذار صفویه - آتش ۲) خورشیدگرفتگی - اقدام‌کننده به کاری - مأمور نظم و قانون ۳) پایتخت یونان - اداره‌کننده - ماه‌گرفتگی ۴) مدفن شهید مدرس - الکل سفید - مغز سر ۵) رستن گیاه - پایداری در انجام کاری ۶) دیوانه - ضلالت - بیمار ۷) ستاره پروین - نوعی گیوه - بخشودن ۸) پاسبان قدیم - از پیامبران بنی‌اسرائیل - نبرد رو در رو برای اعاده حیثیت ۹) خواری و خفت - بسیار خوب - جانشین ۱۰) غیرمذهبی - مشورت کردن - از القاب اروپایی ۱۱) جانشین کیخسرو - نوعی لوح فشرده ۱۲) پیش‌درآمد آشغال - دزدیده شده - طلوع کردن ۱۳) روزنامه چاپ ترکیه - از پوشاک مخصوص بانوان - پول قدیمی ۱۴) غذایی از گوشت ران گوساله - سی و ششمین سوره قرآن - غایب نیست ۱۵) چوپان - بازیگر خانم مجموعه تلویزیونی ترور خاموش.

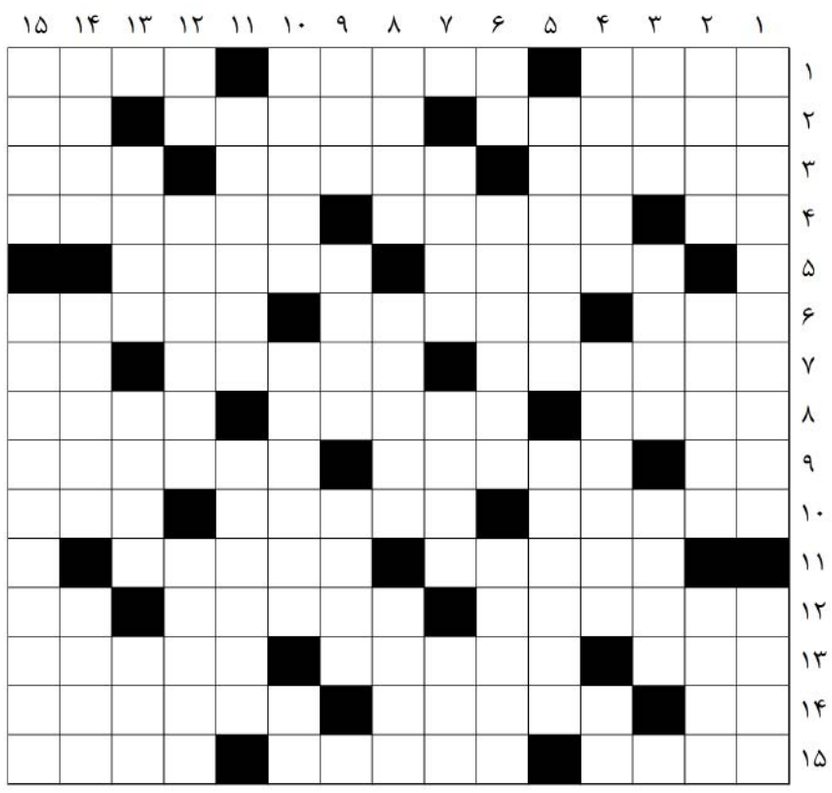

جدول ویژه

افقی: ۱) درست‌نویسی - دلیری - سبک معماری رومی ۲) فعالیت اوقات فراغت - چراغ خوراک پزی قدیم - غذای رقیق ۳) گیاه رنگرزی - تبعیت کردن - سازمان جاسوسی آمریکا ۴) دریاچه آب‌شور استرالیا - خداشناس - نگهبان آتشکده ۵) گوشه‌ای در دستگاه همایون - شکاف‌های عمیق در بالاترین دیواره سد ۶) از قبایل قدیمی اعراب - هنر ثبت لحظه‌ها - ترسانیدن ۷) تیم فوتبال ایتالیایی - پرنده‌ای کوچک با پرهای گرانبها - آخرین یک رقمی ۸) پسندیده - درخشندگی - بسیار مهربان ۹) حشره‌ای خونخوار - رئیس جمهور شهید - اسب تندرو ۱۰) مدفن شاه نعمت‌ا... - شیوه اداره امور - خجسته ۱۱) مثانه - خوراکی از آرد گندم ۱۲) لجباز - نوعی مرغابی - نوعی حلوا ۱۳) صورت پنجم فلکی - امتداد - شاه افسانه‌ای و محبوب بریتانیا ۱۴) من و شما - اندازه متوسط در پوشاک - ایالتی در آمریکا ۱۵) خوراک قناری - بیدار - ساییدن.

عمودی: ۱) کتابی اخلاقی و عرفانی از حاج ملا هادی سبزواری - رمانی نوشته یوسف علیخانی ۲) مطالعه اجمالی - داستانی از ماکسیم گورکی - سمت چپ ۳) ظرف لباسشویی - مقابل باز کردن - حافظه اصلی رایانه ۴) زبانی از شاخه زبان‌های سامی - توکسین - خودم ۵) درخواست‌کننده - جنگ تبلیغاتی کشورها علیه یکدیگر ۶) چیز - ایالتی در آمریکا - نشان دادن ۷) آشکار - آفت درختی - ته چک ۸) از محلات شمال تهران - شاخه‌ای از زبان‌های هندوایرانی - گلی زیبا ۹) خزنده گزنده - ماده روان با شکل متغیر - از عیوب شعر ۱۰) شمشیر قدیمی با تیغه بسیار پهن و قوس‌دار - خورد و خوراک - تلخ ۱۱) نقاشی روی شیشه - اتومبیل جهانگردی ۱۲) تکرار حرفی - بلندترین قله یزد - بیماری سیاهرگ ۱۳) گندمگون - رفیق - دنباله ۱۴) تمدنی باستانی در آمریکای مرکزی - گونه‌ها - طناز ۱۵) علامت - مفید بودن.

حل جدول عادی شماره ۵۴۹۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ک	ف	ا	ش	■	م	ت	ا	ن	و	ل	■	ن	س	ج
۲	ت	ر	و	ر	خ	ا	م	و	ش	■	ت	ف	ا	غ	ل
۳	ا	■	س	ر	ا	■	ا	ر	ا	ز	■	ت	و	ا	ب
۴	ب	ن	ت	■	م	ا	م	■	ن	ی	ت	ر	ی	د	■
۵	■	ق	ا	م	و	س	■	د	ی	ا	ن	ا	■	ت	م
۶	ز	■	ا	د	■	ک	ش	ت	ا	ر	■	ر	و	ک	ش
۷	ا	ب	■	ا	ی	ل	ل	د	پ	■	خ	ت	ر	■	ف
۸	ا	ب	ا	■	ر	ا	■	س	م	ر	■	ی	ا	غ	ل
۹	ی	ل	ا	■	ه	ر	ج	ن	ز	■	ا	ت	ن	ا	ر
۱۰	د	■	ا	ه	و	■	ت	ج	■	ه	ش	د	■	ه	د
۱۱	■	ا	ر	ن	و	ر	ا	■	ی	ی	م	ا	ی	ی	ش
۱۲	ا	ل	ا	ه	ل	ی	■	ش	م	ه	ا	■	ی	ا	س
۱۳	ک	ف	ی	ل	■	ت	غ	د	ی	■	ا	د	ب	■	م
۱۴	ا	ی	ل	م	ک	■	ا	ب	ل	ه	م	ر	غ	ا	ن
۱۵	ر	ن	ا	■	ک	و	د	ی	ی	ن	■	ج	ه	ا	د

حل جدول ویژه شماره ۵۴۹۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	ت	و	ر	■	ل	ا	م	ا	ر	ک	■	س	ت	م
۲	ح	س	ی	ن	م	ن	ز	و	ی	■	پ	ا	ر	م	ا
۳	ص	■	ر	و	ی	■	ب	ل	و	ف	■	ق	ا	ه	ر
۴	ا	س	ا	■	ن	و	ه	■	ا	خ	ب	ا	ر	ی	■
۵	■	م	ن	س	و	خ	■	ج	ر	ا	ی	م	■	د	س
۶	ر	پ	■	ق	ر	ی	ح	ه	م	س	ه	ل	■	ن	■
۷	س	ا	ب	ا	■	م	ض	ا	ف	ا	ی	■	ب	ع	د
۸	ی	ت	ی	م	ه	■	ا	ن	ی	■	م	ع	ی	ا	ر
۹	د	ی	س	■	ک	ی	ر	ب	ک	س	■	ی	ک	ر	و
۱۰	گ	■	ت	ا	ز	ی	■	ا	س	پ	ر	س	■	ی	س
۱۱	ی	د	■	و	ا	ل	ا	ن	■	ا	ب	ی	ا	ت	■
۱۲	■	ا	د	ر	ن	ا	ل	■	ه	س	ه	■	ش	ی	ف
۱۳	ه	ل	ا	م	■	ق	ا	س	م	■	ک	ل	ف	■	ل
۱۴	د	ا	ر	ی	ن	■	گ	ا	ر	گ	ا	ن	ت	و	ا
۱۵	م	ن	ت	■	ه	و	ل	و	س	ن	■	ج	ن	ی	ن

شکاف زمین در منطقه نقش رستم

کشاورزی فارس و کاهش میزان آب مصرفی این بخش نیز از جمله برنامه‌هایی است که به رغم اهمیتش طی یک دهه اخیر معلق مانده است.

چاه‌های فارس یک طرف و ۱۶ استان طرف دیگر

وقتی حرف متهم به میان می‌آید؛ متهمی که عامل اصلی نشست زمین و ایجاد گودال هاست، همه انگشت‌ها می‌رود سوی حفر چاه‌های غیر مجاز و برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی؛ همان که معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس هم درباره آن می‌گوید: در استان فارس، ۸۸ هزار و ۵۸۷ حلقه چاه مجاز و غیرمجاز وجود دارد که این تعداد با شمار چاه‌های ۱۶ استان کشور برابری می‌کند. حسین صالح جهرمی می‌افزاید: از این میان، ۷۲ هزار و ۷۹۳ حلقه چاه مجاز است (که ۲۱ درصد چاه‌های مجاز کشور است) و ۱۵ هزار و ۷۹۴ حلقه چاه غیرمجاز (که ۶درصد آمار کل کشور را شامل می‌شود).

این همه تعلل برای چه؟!

جعفر خدابنده، یک کارشناس کشاورزی است که از کوتاهی مسؤولان فارس گلایه مند است و می‌گوید: نصب کنتور هوشمند روی چاه‌های آب کشاورزی در شهرستان‌های فارس به منظور جلوگیری از اضافه برداشت و آبیاری در زمان بی‌نیازی محصول به آب از جمله برنامه‌هایی بود که از یک دهه اخیر مطرح شد، با این حال گزارشات و بررسی‌های اخیر نشان می‌دهد بسیاری از کشاورزان به دلیل عدم توان مالی از خرید و نصب این کنتورها خودداری می‌کنند. از سویی قرار بود جهادکشاورزی با اعطای تسهیلات به کشاورزان نصب کنتورهای هوشمند را تسریع کند، اما به دلایل نامعلومی تعلل می‌شود. وی همچنین بی‌توجهی به اجرای برنامه‌های بهره‌گیری از الگوی کشت متناسب با اقلیم هر منطقه و عدم به‌کارگیری توان علمی متخصصان داخلی و خارجی برای تولید محصولات کیفی و عدم استفاده بهینه از آب را جزو مواردی عنوان می‌کند که در ایجاد شرایط فعلی بسیار تأثیرگذار بوده است. ناگفته نماند مواردی چون تلفیق کشاورزی سنتی و آموزه‌های علمی جدید برای ایجاد تحول در اقتصاد